

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/130/2021
Identifikačné číslo spisu:	4413227729
Dátum vydania rozhodnutia:	24.01.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:4413227729.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Poľnohospodár Nové Zámky a.s., Komjatická 67, Nové Zámky, zastúpeného advokátskou kanceláriou advocatius s. r. o., so sídlom Palackého 12, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, Bratislava, zastúpený JUDr. Michal Miškovič, advokát v Bratislave, Palisády 32, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 13 C 301/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. júna 2020 sp. zn. 12 Co 42/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 25. júna 2020 sp. zn. 12 Co 42/2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý zamietol žalobu žalobcu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Dovolanie odôvodnil ustanovením § 420 písm. f) CSP, keď súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Uviedol, že došlo k nezákonnému procesnému postupu súdu, keď nebol vykonaný navrhovaný dôkaz, teda došlo k procesnej vade konania. Ďalej namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie ako nedôvodné zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v

stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr, či sú splnené procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť.

5. Žalobca vyvodil prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní (pred nižšími súdmi) došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

8. Pojmovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f) CSP je, že k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu (skôr a dnes ešte v mimosporových konaniach stále účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu por. R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017 a 8 Cdo 85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

9. Žalobca dovolaním namietal, že súdy mu neumožnili vykonať navrhnuté dôkazy. Takisto, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné. Procesný postup súdov bol preto podľa jeho názoru nezákonný.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97).

11. Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP). Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

12. K námietkam dovolateľa ohľadom nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a v rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 01. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“ Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 01. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. Po preskúmaní vecí dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajinú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP.

13. Podľa judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je ani nesúhlas s právnym posúdením veci.

14. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich kompletizujúcu jednotu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením veci s tým, že sa obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie.

15. Za procesnú vadu konania uvedenú v § 420 písm. f) CSP preto nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivo (o taký prípad tu ale so zreteľom k uvedenému vyššie nešlo).

16. Prípustnosť dovolania teda z § 420 písm. f) CSP vyvodit' nemožno.

17. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP (ako neprípustné) odmietol.

18. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.